

فهرست

مقدمه.....	۹
۱. من، مرده.....	۱۷
۲. نام من قارا.....	۲۲
۳. من، سگ.....	۲۸
۴. مرا قاتل خواهند خواند.....	۳۲
۵. من، انیسته.....	۴۲
۶. نام من اورهان.....	۵۰
۷. نام من قارا.....	۵۶
۸. نام من اِسْتِر.....	۶۲
۹. من، شکوره.....	۶۷
۱۰. من، درخت.....	۷۹
۱۱. نام من قارا.....	۸۵
۱۲. مرا کلَبک می خوانند.....	۱۰۱
۱۳. مرا لی لک می خوانند.....	۱۱۱
۱۴. مرا زیتین می خوانند.....	۱۲۰
۱۵. نام من اِسْتِر.....	۱۳۰
۱۶. من، شکوره.....	۱۳۷
۱۷. من، انیسته.....	۱۴۴
۱۸. مرا قاتل خواهند خواند.....	۱۵۲
۱۹. من، پول.....	۱۶۰

۲۰. نام من قارا ۱۶۷
۲۱. من، انیشته ۱۷۳
۲۲. نام من قارا ۱۷۹
۲۳. مرا قاتل خواهند خواند ۱۸۶
۲۴. نام من مرگ ۱۹۳
۲۵. نام من ایستیر ۱۹۹
۲۶. من، شکوره ۲۰۹
۲۷. نام من قارا ۲۲۶
۲۸. مرا قاتل خواهند خواند ۲۳۳
۲۹. من، انیشته ۲۴۸
۳۰. من، شکوره ۲۶۵
۳۱. نام من سرخ ۲۷۷
۳۲. من، شکوره ۲۸۲
۳۳. نام من قارا ۲۸۸
۳۴. من، شکوره ۳۰۴
۳۵. من، اسب ۳۲۱
۳۶. نام من قارا ۳۲۵
۳۷. من، انیشته ۳۳۷
۳۸. من، استاد عثمان ۳۴۴
۳۹. نام من ایستیر ۳۵۴
۴۰. نام من قارا ۳۶۲
۴۱. من، استاد عثمان ۳۶۸
۴۲. نام من قارا ۳۸۷
۴۳. به من می گویند زیتین ۴۰۲
۴۴. به من می گویند گلنک ۴۰۵
۴۵. به من می گویند لی لک ۴۰۸
۴۶. مرا قاتل خواهند خواند ۴۱۱
۴۷. من، شیطان ۴۲۳
۴۸. من، شکوره ۴۲۶
۴۹. نام من قارا ۴۳۱
۵۰. ما، دو درویش ۴۴۷
۵۱. من، استاد عثمان ۴۵۱

- ۴۷۱..... نام من قارا. ۵۲
۴۹۲..... نام من استر. ۵۳
۵۱۰..... من، زن. ۵۴
۵۱۶..... مرا کلبک می خوانند. ۵۵
۵۳۲..... مرا لی لک می خوانند. ۵۶
۵۴۲..... مرا زیتین می خوانند. ۵۷
۵۵۴..... مرا قاتل خواهند خواند. ۵۸
۵۸۵..... من، شکوره. ۵۹

30BOOKS.COM

مقدمه

«اورهان پاموک در سال ۱۹۵۲ در استانبول به دنیا آمد و در خانواده‌ای گسترده، همانند آنچه در رمان‌هایش *آقای جودت و پسران* و *کتاب سیاه*، ترسیم می‌کند، در منطقه‌ی متمول نیشانتاشی^۱ بالید. همان‌گونه که در خودزندگی‌نامه‌اش *استانبول* می‌نویسد، از کودکی تا بیست‌ودوسالگی خود را وقف نقاشی کرد و رؤیای نقاش‌شدن را در سر پروارند. بعد از فارغ‌التحصیلی از کالج آمریکایی رابرت^۲ به مدت سه سال در استانبول به تحصیل در رشته‌ی معماری در دانشگاه فنی استانبول^۳ پرداخت اما بلندپروازی‌هایش در زمینه‌ی معماری خیلی زود فرونشست. تحصیل در این رشته را رها کرد و تحصیلات خود را با رشته‌ی روزنامه‌نگاری در دانشگاه استانبول ادامه داد اما هیچ‌گاه به‌عنوان روزنامه‌نگار کار نکرد. در بیست‌وسه‌سالگی تصمیم گرفت که نویسنده شود. همه‌چیز را کنار گذاشت، خود را در آپارتمان‌ش حبس نمود و مشغول نوشتن شد.

هفت سال بعد در سال ۱۹۸۲ اولین رمانش، *آقای جودت و پسران* منتشر شد. این رمان داستان سه نسل از خانواده‌ی متمول استانبولی است

1. Nisantasi
3. Istanbul Technical University

2. American Robert College

که در نیشانتاشی - منطقه‌ی زندگی خود پاموک - زندگی می‌کنند. آقای جودت و پسران دو جایزه‌ی ادبی اورهان کمال^۱ و ملیت^۲ را به‌دست آورد. سال بعد رمان خانه‌ی خاموش را منتشر ساخت که ترجمه‌ی فرانسوی آن در سال ۱۹۹۱ موفق به دریافت جایزه‌ی کشف سال اروپا^۳ شد. قلعه‌ی سفید (۱۹۸۵) (ترجمه‌ی ارسلان فصیحی) از سال ۱۹۹۰ به بعد به زبان‌های متعددی ترجمه شد که سرفصل شهرت جهانی پاموک بود. در همان سال پاموک به آمریکا رفت و از سال ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۸ به‌عنوان استاد مدعو در دانشگاه کلمبیا نیویورک تدریس کرد. در آنجا بود که قسمت اعظم کتاب سیاه را نوشت و با داستان وکیلی که در جست‌وجوی همسر گمشده‌ی خویش است، به شرح خیابان‌ها، تاریخ، ترکیب و بافت استانبول پرداخت. این رمان در سال ۱۹۹۰ در ترکیه منتشر شد و ترجمه‌ی فرانسوی آن موفق به دریافت جایزه‌ی رادیو فرهنگ فرانسه^۴ گردید. کتاب سیاه، پاموک را در ترکیه و در سرتاسر جهان به‌عنوان نویسنده‌ای محبوب و تجربه‌گرا هرچه بیشتر مشهور ساخت. نویسنده‌ای که می‌تواند با شور و شوقی مشابه درباره‌ی گذشته و حال بنویسد.

رمان زندگی نو (ترجمه‌ی ارسلان فصیحی)، در سال ۱۹۹۴ در ترکیه منتشر شد و به یکی از پرمخاطب‌ترین کتاب‌های ادبیات ترکیه مبدل شد. نام من سرخ درباره‌ی هنرمندان عثمانی و ایرانی و دیدگاه آنان و طرز ترسیم دنیاست که طی داستانی عاشقانه روایت می‌شود. این کتاب در سال ۱۹۹۸ منتشر شد و موفق به دریافت جایزه‌ی فرانسوی بهترین کتاب خارجی سال^۵، جایزه‌ی ایتالیایی گرینتزانه کاوور^۶ (۲۰۰۲) و جایزه‌ی ادبی بین‌المللی IMPAC دوبلین^۷ (۲۰۰۳) گردید. برف که به گفته‌ی خود پاموک «اولین و آخرین رمان سیاسی» اوست، در سال ۲۰۰۲ منتشر شد. این رمان به‌عنوان یکی از ۱۰۰ کتاب برتر سال ۲۰۰۴ نیویورک تایمز انتخاب شد. در سال ۱۹۹۹ گزیده‌ای از مقالات او درباره‌ی ادبیات و فرهنگ که برای

1. Orhan Kemal
3. Prix de la découverte européenne
5. Prix du meilleur livre étranger
7. International IMPAC Dublin

2. Milliyet
4. Prix France Culture
6. Grinzane Cavour

روزنامه‌ها و مجلات ترکیه و خارج از آن نوشته شده‌بود، همراه با گزیده‌ای از دفترچه‌های یادداشت شخصی، تحت عنوان رنگ‌های دیگر منتشر گردید. آخرین کتاب پاموک، *استانبول*، کتابی است شاعرانه که طبقه‌بندی آن در ژانر ادبی خاص دشوار است. این کتاب خاطرات مؤلف را تا سن بیست‌ودو سالگی با مقاله‌ای درباره‌ی شهر استانبول و عکس‌هایی از آلبوم شخصی او و عکس‌های عکاسان غربی و ترک تلفیق می‌کند.

کتاب‌های پاموک به ۴۶ زبان دنیا از جمله گرجی، مالی، چک، دانمارکی، ژاپنی، کاتالونیایی و همین‌طور انگلیسی، فرانسه و آلمانی او البته فارسی^۱ ترجمه شده‌است. در سال ۲۰۰۵ پاموک به دریافت جایزه‌ی صلح^۱ نایل آمد که بلندآوازه‌ترین جایزه‌ی حوزه‌ی فرهنگ در آلمان است. در همان سال، برف، موفق به دریافت جایزه‌ی مدیسی بهترین کتاب خارجی^۲ شد. در سال ۲۰۰۵ جایزه‌ی ریچارد هاک^۳ را دریافت کرد که از سال ۱۹۷۸ هر سه سال یک‌بار، به شخصیت‌هایی که «اندیشه‌ای مستقل و عملی متهوارنه» دارند، اعطا می‌شود. در همان سال، مجله‌ی *پراسپکت*^۴ پاموک را در لیست ۱۰۰ اندیشمند برتر جهان قرار داد. در سال ۲۰۰۶ مجله‌ی *تایمز* او را بین ۱۰۰ نفر از تأثیرگذارترین شخصیت‌های جهان جای داد. در سپتامبر ۲۰۰۶، رمان *برف* موفق به دریافت جایزه‌ی بهترین کتاب خارجی مدیترانه^۵ گردید. پاموک عضو افتخاری انجمن هنر و ادبیات آمریکا^۶ و انجمن علوم اجتماعی چین^۷ و دکتر افتخاری دانشگاه تیلبورگ^۸ می‌باشد. وی هر ساله سخنرانی‌هایی را در دانشگاه کلمبیا^۹ ایراد می‌کند. این نویسنده‌ی شهیر در سال ۲۰۰۶ موفق به دریافت جایزه‌ی نوبل ادبیات گردید.

غیر از سه سالی که در نیویورک گذرانده است، تمام زندگی‌اش را در خیابان‌های استانبول سپری نموده و در حال حاضر در خانه‌ای زندگی می‌کند که در آن بالیده است. پاموک سی سال است که می‌نویسد و هیچ‌گاه شغلی

1. The Peace Prize

3. Richarda Huck Prize

5. Le Prix Méditerranée étranger

7. Chiese Academy for Social Sciences

9. Columbia University

2. Le Prix Médicis étranger

4. Prospect

6. American Academy of Arts and Letters

8. Tilburg University

غیر از نویسندگی نداشته‌است.^۱

رمان نام من سرخ سه داستان موازی قتل، نقش و عشق را در کنار هم پیش می‌برد. حلقه‌ی واسط بین این سه داستان، نقش‌ها (مینیاتورها) است که پاموک با گنجینه‌ای از ادبیات فارسی در صفحات رمان به تصویر می‌کشد. هر کدام از راویان نام من سرخ، قطعه‌ای از حقیقت (و گاهی دروغ) را برای ما روایت می‌کنند. امبرتو اکو در نام گل سرخ می‌نویسد: «اما ما حالا حقیقت را از پشت شیشه‌ای تیره می‌بینیم. پیش از آنکه حقیقت به قلب همه الهام شود و رویارو آن را بی‌پرده و آشکارا ببینیم، آن را به صورت قطعاتی مجزا مشاهده می‌کنیم (افسون که تا چه اندازه این اجزا مبهم هستند).^۲» بارزترین نمونه‌ی این نوع داستان‌ها، در بیشه اثر نویسندگی ژاپنی است.^۳ تفاوتی که روایت پاموک با روایت آکوتاگاوا دارد این است که در داستان «در بیشه»، واقعه‌ای خاتمه‌یافته از دیدگاه چند راوی روایت می‌شود حال آنکه راویان مختلف نام من سرخ با روایت خود ماجرا را پیش می‌برند و منشور واقعیت را صیقل می‌دهند. همین ترفند پیشبرد داستان (نقل ماجرا از زبان راویان مختلف)، بارزترین مشخصه‌ی پست‌مدرن این رمان است: تمام حقیقت (یا دروغ) نزد یک نفر نیست. راویان گاهی خواننده را مخاطب قرار می‌دهند، او را شاهد می‌گیرند، به او تهمت می‌زنند و او را استنطاق می‌کنند. راویان دروغ‌گو هستند و تشخیص راست و دروغ حرف‌های‌شان بر عهده‌ی خواننده است تا بین سطور اتهام، خطاب و تهمت، صدای صامت خواننده نیز به گوش برسد. نویسندگی (به بهانه‌ی توصیف مینیاتورها) حکایات شاعران کهن فارسی‌گو را وارد داستان می‌کند و ماده‌ی نقش (تصویر) را به ماده‌ی ادبی (کلمه) مبدل می‌سازد تا خواننده نیز در جهتی معکوس، کلمات رمان را به تصویر دیگرگون کرده، کل رمان را به تصویری بزرگ از دورانی تاریخی (پررونق‌ترین و باشکوه‌ترین دوران

۱. خلاصه‌ای از زندگی‌نامه‌ی پاموک به نقل از www.orhanpamuk.net.

۲. نام گل سرخ، امبرتو اکو، چاپ چهارم، شیابویز، ۱۳۶۷، ج ۱، ص ۱۳.

۳. از مجموعه‌ی «راشومون و داستان‌های دیگر».

«وقتی به دنیایی که من رنگارنگش ساخته‌ام،
می‌گویم «باش»، عالمی از مریخی‌ام، هست
می‌شود. هر که مرا ندیده، اتکارم می‌کند اما
من همه‌جا هستم.»

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

شماره کتابخانه ملی
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران